
Documentació de suport a residències per a la prevenció de la COVID-19

Versió actualitzada a 15/05/20

Autores

Imma Cortès Franch
Glòria Pérez Albarracín

Suport gràfic
Rocío Barbero Medel

© 2020 Agència de Salut Pública de Barcelona.

Tots els drets reservats. No es permet la reproducció total ni parcial de las imatges o textos d'aquesta publicació sense prèvia autorització.

<https://www.aspb.cat/residencies-covid19/>

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons

Reconeixement – NO Comercial – Compartir igual (BY-NC-ND)

<https://creativecommons.org/>

El logotip CC i el text legal s'ha de descarregar de l'apartat de Llicències Creative Commons.

El Creative Commons no és incompatible amb el Copyright però s'aconsella fer ús únicament del Copyright un material susceptible a ús indegut dels drets.

Índex

Introducció	1
Síntomes d'alerta	2
Procediment d'actuació davant una persona amb infecció per COVID-19	4
Higiene de mans	5
Mascaretes quirúrgiques	8
Equips de protecció individual (EPI). Quins s'han de fer servir	9
Equips de protecció individual (EPI). Com posar-se'ls i treure-se'ls	10
Sectorització	12
Neteja i desinfecció	18
Neteja i desinfecció de vaixel·la, roba i utillatge	20
Neteja i desinfecció de concentradors d'oxigen	21
Gestió de residus	22

Introducció

Pel coneixement acumulat fins ara, la gent gran és un grup especialment vulnerable a la COVID-19. La majoria de persones que viu a residències de gent gran presenta patologies cròniques que les fa especialment vulnerables davant aquesta malaltia, associat al fet de viure en un espai tancat fa que en cas de contacte amb una persona infectada, l'extensió del brot i les seves conseqüències siguin molt greus. D'altra banda en el nostre sistema actual s'alternen residències grans amb equips assistencials diversificats i amb recursos humans i materials suficients, amb residències més petites que tenen el personal mínim per subsistir i que fins i tot no tenen personal sanitari permanent.

Les administracions públiques han elaborat guies d'actuació que s'actualitzen contínuament i que tenen com a objectiu general la prevenció i control de la infecció per a la protecció de les persones residents, familiars i professionals dels centres residencials, i d'aquells professionals del sistema sanitari que els atenguin, així com a la resta de població en el seu conjunt.

El material del present document té com a objectiu facilitar la implementació de les directrius de les guies d'actuació a les residències i especialment als **Plans de Contingència per al COVID-19 als centres residencials de Barcelona ciutat**, pels quals ha donat suport en la seva elaboració l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Aquest document s'anirà actualitzant a mesura que ho facin les guies de referència i s'elaborin nous continguts. S'han tingut com a referència diverses guies i procediments, especialment els següents:

Guia d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2 a les residències. Servei Català de la Salut. 5 d'abril de 2020. <https://bit.ly/34lQ4Yl>

Guía de prevención y control frente al COVID19 en residencias de mayores y otros centros de servicios sociales de carácter residencial. Ministerio de Sanidad. Versión de 24 de marzo de 2020. <https://bit.ly/2wt6XEa>

SÍMPTOMES D'ALERTA¹

Qui ha de vigilar l'aparició de símptomes

Caldrà vigilar la situació de salut de les persones residents i l'aparició de símptomes. En aquesta tasca ha de participar **tot el personal del centre**, incloent el personal assistencial d'infermeria, les persones cuidadores, el personal auxiliar, així com la resta de personal (administratiu, cuines, neteja etc.).

Quins símptomes s'han de vigilar

Febre a partir de 37,2°C

Quadre gastrointestinal, com per exemple:

Vòmits

Diarrea

Quadre de vies respiratòries, com per exemple:

Tos

Sensació d'ofec

Mal de coll

Què s'ha de fer quan es detecta algun símptoma d'alerta

El personal NO assistencial ho ha de posar en coneixement de la persona **referent** de cada centre la qual seguirà el **Procediment d'actuació davant una persona amb infecció per COVID-19 - Residències** (vegeu la pàgina 4) <https://bit.ly/3djDk80>.

El personal **auxiliar de geriatria** pot seguir les recomanacions que es recullen en el document **Signes i símptomes d'alarma COVID-19 en persones grans que viuen a residències-document de recomanacions per a auxiliars de geriatria**, en relació a les mesures bàsiques que poden dur a terme segons els símptomes i quan avisar a les persones referents (vegeu la pàgina següent) <https://bit.ly/2Wr2uvR>.

¹ Informació basada en el Procediment per a la sectorització (27/04/20) <https://bit.ly/2A46nOA> i el Procediment d'actuació davant una persona amb infecció per COVID-19 – Residències <https://bit.ly/3djDk80>, ambdós del Departament de Salut.

Signes i símptomes d'alarma COVID-19 en persones grans que viuen a residències

Document de recomanacions per a auxiliars de geriatria¹

Signes típics de la COVID-19

Febre	Tos	Ofec
 <p>/Mirar temperatura (T³) dos cops al dia</p> <p>/Garantir la presa d'antitèrmics</p> <p>/Aplicar mesures físiques si cal</p>	 <p>/Posar mascarata a la persona si és possible</p> <p>/Incorporar el capçal del llit >45°</p>	 <p>/Valorar aparició de cianosi (mucoses i/o punta de dits blavosos)</p> <p>/Mirar la freqüència respiratòria (FR) i la saturació d'oxigen (sato₂) - en cas de portar O₂, garantir-ne el bon funcionament-</p> <p>/Incorporar el capçal del llit >45°</p>
<p>Si febreja <38° ja coneguda</p> <p>Si febreja <38° NO coneguda</p> <p>Si febre >38° NO coneguda</p>	<p>Si tos ja coneguda</p> <p>Si tos de nova aparició o canvi de les seves característiques</p>	<p>Percepció d'ofec, amb sato₂ >90% i/o FR <20</p> <p>Sato₂ <90% i/o FR >20 i/o aparició de cianosi</p>
<p>! Actitud expectant</p>	<p>! A comentar amb infermera durant el torn</p>	<p>! Avisar de forma immediata</p>

Signes atípics de la COVID-19 (més habituals en persones grans)

Debilitat	Caigudes	Vòmits i diarrees	Pèrdua de gana	Desorientació	Somnolència	Lesions cutànies
 <p>/Repos en fase inicial</p> <p>/Si milloria, mobilització progressiva</p>	 <p>/Confortar</p> <p>/Valorar estat i conseqüències</p> <p>/Mirar constants -tensió arterial (TA), freqüència cardíaca (FC), T³ i sato₂-</p>	 <p>/En cas de vòmit, posar de costat</p> <p>/Adaptar dieta tenint en compte les seves preferències</p> <p>/Prioritzar ingesta líquida (amb espessants o gelatines en cas de disfàgia)</p> <p>/Mantenir pell íntegra i seca</p>	 <p>/Adaptar dieta</p> <p>/Augmentar ingesta líquida</p> <p>/En cas de disfàgia, utilitzar espessants o gelatines</p>	 <p>/Vigilar que no prenguin mal</p> <p>/Acompanyar</p> <p>/No portar la contrària</p>	 <p>/Enlitar</p> <p>/Mirar constants: TA, FC, T³ i sato₂</p> <p>/Vigilar situacions risc: durant menjar, mobilització</p>	 <p>/En cas d'aparició d'alteracions dermatològiques a qualsevol part del cos (tipus urticària, vesícules,...)</p>
<p>Si <1 dia d'evolució</p> <p>Si >1 dia d'evolució</p>	<p>Si NO hi ha conseqüències aparents</p> <p>Si hi ha conseqüències o alteració significativa de les constants²</p>	<p>Si NO conegudes i lleus</p> <p>Si NO conegudes i lleus</p> <p>Si importants i/o contingut sanguini</p>	<p>Si <1 dia d'evolució</p> <p>Si >1 dia d'evolució</p>	<p>Si ja coneguda i lleu</p> <p>Si NO coneguda i lleu</p> <p>Si agitació important</p>	<p>Si ja habitual i lleu</p> <p>Si NO habitual i lleu</p> <p>Si important i/o alteració significativa de les constants²</p>	<p>!</p>

¹Aquestes recomanacions no eximeixen l'aplicació dels protocols habituals d'atenció i cures en aquestes situacions.

²sato₂ <90% i/o FR >20 i/o TA >190/120 o <9/6 i/o FC <50 o >120 x'.

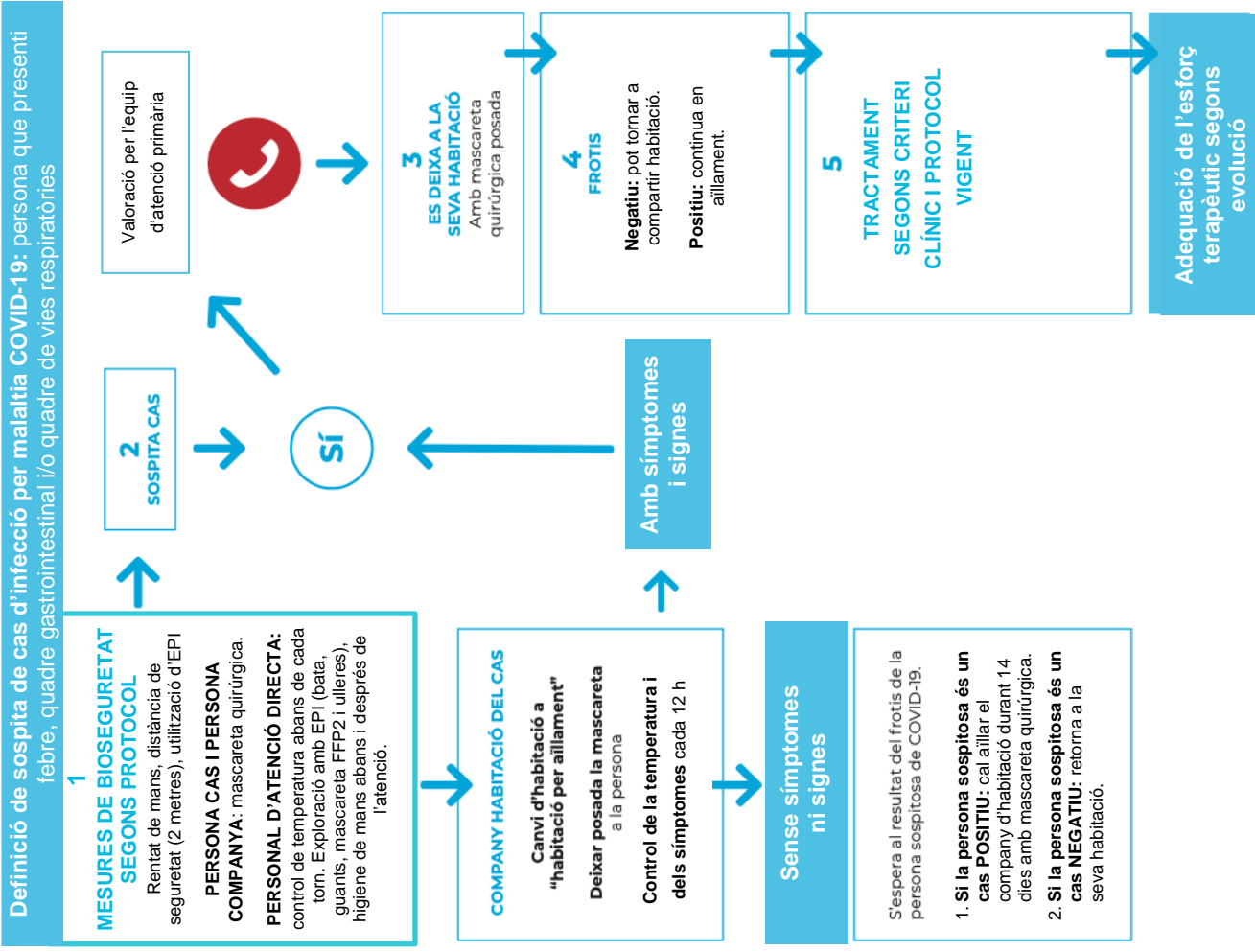
! Pensar a registrar l'aparició d'aquests signes o símptomes al sistema d'informació de la residència

Generalitat de Catalunya

/Salut

Procediment d'actuació davant una persona amb infecció per COVID-19 – Residències

CHECK LIST

1. Valoració "in situ" de les condicions i la gestió de les mesures de prevenció i control de la infecció a la residència¹. Aquesta valoració inclou: estat dels residents, neteja², gestió de residus³, estat dels professionals, aïllaments³ i coneixement i ús de les mesures i els equipaments de protecció. D'aquesta valoració es poden identificar 4 situacions:
 - 1.1. Residències sense casos COVID (confirmats o sospitosos) i mesures adients de prevenció i control de la infecció. Fer seguiment proactiu periòdic.
 - 1.2. Residències sense casos COVID (confirmats o sospitosos) i mesures no adients de prevenció i control de la infecció. Deficiències en neteja, gestió de residus i/o mesures previstes d'aïllament, assessorar i contactar amb Salut Pública. Deficiències en les mesures de protecció a residents i professionals, donar suport formatiu als professionals per a l'ús dels EPI. Visita de seguiment i control telefònic proactiu per veure l'adherència a les mesures aplicades.
 - 1.3. Residències COVID+ (amb casos confirmats i/o sospitosos) i mesures adients de prevenció i control de la infecció. Identificació de casos (realització de PCR segons protocol vigent), sectorització de residents i professionals, donar suport assistencial per garantir la correcta atenció. Seguiment presencial diari segons coordinació amb equip assistencial residencial propi.
 - 1.4. Residències COVID+ (amb casos confirmats i/o sospitosos) i organització no adequada. Identificació de casos (realització de PCR segons protocol vigent). Valoració conjunta amb Salut Pública i Xarxa de Vigilància Epidemiològica. Elaborar proposta de mesures, comunicació a la Regió Sanitària, seguiment presencial diari de l'aplicació de les mesures.
 - 1.5. Garantir l'atenció 7/24 en qualsevol situació.
2. Valoració actual del resident:
 - 2.1. Revisió d'antecedents patològics, clínics o d'interès.
 - 2.1.1. Detecció proactiva de persona en situació de cronicitat complexa (PCC) i/o malaltia crònica avançada (MACA).
 - 2.2. Revisió Pla de medicació.
 - 2.3. Valoració funcional de la persona (Barthel). Valoració geriàtrica integral per detectar síndromes geriàtrics; UPP (Braden), disfàgia (EAT-10), incontinència, restrenyiment (Bristol), deliri (CAM), deteriorament cognitiu (Pfeiffer si no té diagnòstic de demència, Lobo i GDS si té demència) i valoració nutricional (MNA short form).
 - 2.4. Pla d'intervenció individualitzat i compartit (PIIC).
3. En cas de persona en situació de cronicitat complexa (PCC) i/o malaltia crònica avançada (MACA):
 - 3.1. Identificació de persona amb necessitats complexes d'atenció (PCC) o de situació de malaltia crònica avançada mitjançant instrument NECPAL.
 - 3.2. En les persones identificades com a MACA, comprovar l'existència de voluntats anticipades (DVA) i si està establerta la planificació de decisions anticipades (PDA).
 - 3.3. Avaluació de l'esforç terapèutic en relació amb els objectius de vida de la persona (màxima supervivència, màxima funcionalitat o abordatge simptomàtic).

Referències:

- 1 <https://canalsalut.gencat.cat/web/contenut/A-Z/IC/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/guia-actuacio-residencies.pdf>
- 2 <https://canalsalut.gencat.cat/web/contenut/A-Z/IC/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/neteja-desinfeccio-residencies-geriatricues.pdf>
- 3 <https://canalsalut.gencat.cat/web/contenut/A-Z/IC/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/consells-aïllament-domiciliari.pdf>

HIGIENE DE MANS

Higiene de mans amb sabó

Fulletó: <https://bit.ly/rentat-mans-sabo>

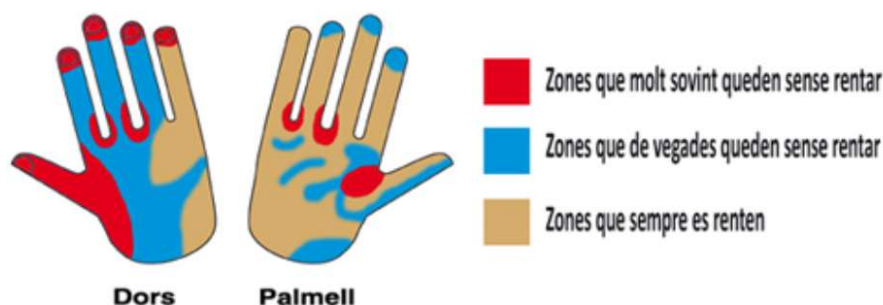
Vídeo: https://bit.ly/mans_rentat

Higiene de mans amb preparats amb alcohol

Fulletó: <https://bit.ly/alcohol-rentatmans>

Idees clau

- La higiene de mans és la **mesura principal** de prevenció i control de la infecció i s'ha de fer seguint la tècnica correcta.
- Treure els anells, rellotges, braçalets i similars.
- Fregar **tota la superfície** de la ma amb una acció mecànica i vigorosa de fregament.
- Durada de **40 a 60 segons** amb aigua i sabó i de **20 a 30 segons** si és solució alcohòlica.
- Eixugar les mans amb una **tovalloleta de paper** que serveix també per tancar l'aixeta.
- Si la higiene de mans es fa de manera superficial queden **parts sense rentar** que es poden convertir en **focus de contaminació**.

Font gràfic: <https://bit.ly/Dors-Palmell>

Quan s'ha de fer

- **Abans i després del contacte** amb cada resident i després del contacte amb superfícies o equips potencialment contaminats.
- **Abans de posar-se l'equip de protecció individual (EPI) i després de la seva retirada.**
- **Encara que s'utilitzin guants s'han de rentar les mans després de retirar-los.**
- Els guants s'han de canviar sempre amb cada resident i s'ha de realitzar la higiene de mans després de la seva retirada i abans de col·locar-se'n uns nous.

HIGIENE DE MANS

TÈCNICA DEL RENTAT DE MANS AMB SABÓ

De 40 a 60 segons

1

Un cop us heu mullat les mans amb aigua, apliqueu-vos-hi sabó

2

Friccioneu un palmell amb l'altre

3

Friccioneu el palmell de la mà dreta sobre el dors de l'esquerra i viceversa

4

Friccioneu un palmell amb l'altre amb els dits entrellaçats

5

Friccioneu el dors dels dits contra el palmell oposat amb els dits travats

6

Friccioneu per rotació els dits de la mà esquerra tancada al voltant del dit polze dret i viceversa

7

Friccioneu per rotació les puntes dels dits juntes contra el palmell de la mà contrària i viceversa

8

Esbandiu-vos les mans

9

Eixugueu-vos les mans amb una tovalloleta de paper

10

Utilitzeu el mateix paper per tancar l'aixeta

canalsalut.gencat.cat

Generalitat
de Catalunya

/Salut

HIGIENE DE MANS

TÈCNICA PER FRICCIÓ

AMB PREPARATS AMB ALCOHOL

De 20 a 30 segons

1

Palmell contra palmell

2

Palmell de la mà dreta
sobre el dors de l'esquerra
i viceversa

3

Palmell amb palmell,
amb els dits entrellaçats

4

Dors dels dits
contra el palmell oposat
amb els dits travats

5

Fricció per rotació dels dits de la
mà esquerra tancada al voltant
del polze dret i viceversa

6

Fricció per rotació de les puntes
dels dits units contra el palmell
de la mà contrària i viceversa

Generalitat
de Catalunya

canalsalut.gencat.cat

/Salut

MASCARETES QUIRÚRGIQUES

Com s'han de posar i treure

1. Abans de col·locar-vos la mascareta, realitzeu la **higiene de mans** amb aigua i sabó o amb una solució alcohòlica.
2. La **part blanca** és la que estarà en contacte amb la **boca**.
3. La **vora més dura** és la que va a la part **superior** per ajustar al nas.
4. Per col·locar-la **agafeu-la per les gomes** i passeu-les per darrere les orelles.
5. **Ajusteu la part superior** (la part més dura) per sobre del nas i **estireu la part inferior** fins sota la barbeta.
6. Assegureu-vos que la mascareta us **cobreix la boca i el nas** i que no hi ha espais entre la cara i la mascareta.
7. **Eviteu tocar la mascareta** mentre la utilitzeu, si ho feu, realitzeu la higiene de mans amb aigua i sabó o amb una solució alcohòlica.
8. Per treure-us la mascareta **agafeu-la per darrere**, sense tocar la part frontal i **llenceu-la** a un contenidor tancat.
9. Realitzeu la **higiene de mans** amb aigua i sabó o amb una solució alcohòlica.
10. **Reemplaceu la mascareta** amb una de nova tan aviat com estigui humida i no reutilitzeu les mascaretes d'un sol ús.

Vídeo sobre la col·locació i retirada de la mascareta quirúrgica. Cal tenir en compte que les mascaretes d'un sol ús no s'han de reutilitzar: <https://bit.ly/3b9DYmW>

Qui les ha de fer servir

Tot el personal de la residència que doni atenció directa a persones COVID+ o que presenten símptomes compatibles amb COVID-19 si han de fer maniobres o atenció **sense risc d'esquitxades**.

A totes les persones residents que tinguin símptomes respiratoris que hagin de ser ateses per un treballador o una treballadora se'ls ha de proporcionar una **mascareta quirúrgica**.

EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL

Quins EPI s'han de fer servir

Tot el personal de la residència que doni **atenció directa** a persones COVID+ o que presenten símptomes compatibles amb COVID-19:

1. Si han de practicar **maniobres de risc d'esquitxada** com higiene, aspiració de secrecions, qualsevol contacte amb fluids (sang, excrements, orina, vòmits, saliva) o neteja de superfícies:
 - **Mascareta** amb una eficàcia de filtració equivalent a **FFP2**.
 - **Guants** d'un sol ús. Després del seu ús cal llençar-los i rentar-se immediatament les mans. El personal de neteja pot utilitzar guants més gruixuts com els de rentar plats.
 - Protecció ocular amb **ulleres antiesquitxades**. Es poden reutilitzar seguint les indicacions del fabricant (usualment alcohol 70° o solució d'aigua amb lleixiu).
 - **Bata impermeable** de màniga llarga d'un sol ús. Si la bata no és impermeable i es preveuen esquitxos de sang o altres fluids corporals, cal afegir-hi un davantal de plàstic.
 - A més cal **rentar-se les mans freqüentment** amb aigua i sabó o solució hidroalcohòlica després de qualsevol contacte amb la persona malalta o el seu entorn immediat.
2. Si han de fer maniobres o atenció **sense risc d'esquitxades**:
 - **Mascareta quirúrgica**.
 - **Guants** d'un sol ús. El personal de neteja pot utilitzar guants més gruixuts com els de rentar plats.

A totes les persones residents que tinguin símptomes respiratoris que hagin de ser ateses per un treballador o una treballadora se'ls ha de proporcionar una **mascareta quirúrgica**.

S'han de col·locar **cartells a la porta o a la paret** de fora de l'habitació de les persones residents on es descrigui clarament el tipus de precaucions necessàries i l'EPI requerit.

Quan es retiren els EPI d'un sol ús s'han de deixar en un **cubell d'escombraries** amb tapa i pedal col·locat a dins l'habitació.

EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL

Com posar-se els equips de protecció individual

Vídeo: <https://bit.ly/EPI-posar>

Com treure's els equips de protecció individual

Vídeo: <https://bit.ly/35UPwcQ>

Com posar-se i treure's els equips de protecció individual

Fulletó: <https://bit.ly/infografia-EPI>

Idees clau

Posar EPI

- Començar per treure els anells, rellotges, braçalets i similars.
- Comprovar que es disposa de tot el material.
- Rentar les mans amb solució alcohòlica.
- Ordre per posar els EPI: bata, mascareta, ulleres, guants.

Treure EPI

- Ordre per treure els EPI: bata, guants, rentat de mans, ulleres, mascareta.
- Acabar amb rentat de mans amb solució alcohòlica.

És important que les persones treballadores rebin **formació** en la col·locació i retirada dels EPI, incloent la demostració de la competència.

S'ha de vestir l'EPI net a la "zona neta" abans d'entrar a treballar a la "zona bruta".

S'ha de desvestir l'EPI brut a la "zona bruta" abans de creuar a la "zona neta".

Com posar-se i treure's els EPI en cas de sospita de coronavirus SARS-CoV-2

Seqüència per posar-se els EPI

1

Higiene de mans amb solució alcohòlica

2

Bata resistent als fluids

3

Mascareta FFP2 o FFP3, cal assegurar ajustament facial

4

Ulleres de muntura integral o universal

5

Guants de làtex o nitril de protecció biològica per sobre del puny

Seqüència per treure's els EPI

1

Bata resistent als fluids (**donant la volta sobre si mateixa**) juntament amb els guants

2

Higiene de mans amb solució alcohòlica

3

Ulleres, **no s'ha de tocar la part davantera**. S'ha d'estirar per la goma o la barnilla lateral

4

Mascareta, **no s'ha de tocar la part davantera**

5

Higiene de mans amb solució alcohòlica

Abans de començar a retirar els EPI i un cop finalitzada la seqüència, cal fer una correcta higiene de mans.

SECTORITZACIÓ²

Idees Clau

Amb l'objectiu de poder donar les millors cures a les persones que viuen en residències cal establir criteris i recomanacions en relació a l'aïllament:

1. Les residències són entorns considerats domiciliaris i les habitacions estan en molts casos personalitzades. El canvi d'habitació pot ser una situació estressant per al resident i ha d'estar justificada.
2. El risc de contagi de la COVI-19 ha de ser avaluat individualment per a cada resident.
3. L'aïllament de les persones amb COVID-19 (confirmada o en sospita) és una mesura de control de la disseminació de la infecció indispensable i que cal realitzar de forma molt acurada.
4. Als casos confirmats de COVID-19 que no requereixin ingrés hospitalari o en un altre centre sociosanitari, se'ls farà l'aïllament en els centres on resideixin.

Què és la sectorització?

Consisteix en mesures de delimitació i reubicació de les persones residents que permeten prevenir la transmissibilitat de la COVID-19 als centres.

Per tal de fer la sectorització cal haver definit dues zones clares i diferenciades on es reubicaran les següents persones residents:

1. Zona VERDA (zona neta):

Plantes o zones netes de la residència; és a dir, sense cap cas confirmat, sospitós o contacte estret de COVID-19.

Indicacions:

- Poden estar en zones comunes,
- Poden gaudir d'activitats a les zones comunes (menjadors, activitat lúdiques, etc.) mantenint la distància de seguretat de 2 m, ocupacions no superiors
- Seguiment estricte (2 cops al dia) de l'aparició de signes i símptomes

² El text i les imatges d'aquest capítol de Sectorització estan basats en el document Criteris per a l'aïllament de persones que viuen en residències del Departament de Salut.

https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/recomanacions-aïllament-centres-residencials.pdf

2. Zona GROGA (zona bruta):

Plantes o zones de la residència que allotgen residents:

- Sospitosos d'infecció per COVID-19 pendent de confirmació diagnòstica
- Sense símptomes en quarantena per contacte estret amb un cas COVID-19 (14 dies en aïllament)
- Procedents de domicili

Indicacions:

- Habitacions individuals
- Aquests residents no podran sortir de les habitacions
- Cal reforçar al màxim les mesures de control de la infecció: CANVI D'EPI EN CADA HABITACIÓ.

3. Zona VERMELLA (zona bruta).

Plantes o zones residencials que agruparan els residents que siguin casos confirmats de COVID-19.

Indicacions:

- Aquests residents han d'estar confinats en habitació individual fins a confirmació de prova.
- EPI d'ús exclusiu per a aquests residents.
- Poden haver zones comunes per a persones amb COVID-19.
- El personal pot portar el mateix EPI durant el torn, sempre que estigui íntegre i no tingui restes biològiques. CANVI DE GUANTS I HIGIENE DE MANS entre pacients.

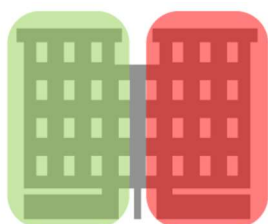
Es recomana tenir un espai per les persones residents més vulnerables com les que estan afectats de demències avançades i persones en situació de final de vida. Aquestes persones es reubicaran en zona bruta o zona neta segons siguin COVID-19 positiva o no.

Com es fa la sectorització?²

Les residències tenen característiques d'espai diferents és important establir una classificació que permeti gestionar les mesures de prevenció i control de la disseminació de la infecció i la disposició dels equips de protecció individual (EPI) segons la zona.

La delimitació de zones pot fer-se segons com sigui el centre:

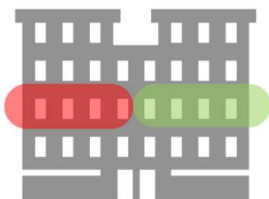
- En diferents edificis.

- En diferents plantes.

- En diferents ales d'un mateix edifici.

² El text i les imatges d'aquest capítol de Procediment per a la sectorització del Departament de Salut. https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/procediment-sectoritzacio-residencies.pdf

1. Sempre que les condicions dels centres ho permetin, és recomanable l'aïllament vertical o per plantes.
2. Cal reservar ascensors, passadissos, àrees comunes i habitacions COVID-19 positiva o negativa completament diferenciades.
3. Els professionals es distribuïran per plantes, evitant el contacte creuat i el trànsit entre zones.

Què són les zones mixtes o de transició?

Cal tenir una **zona de transició entre zones** que utilitzaran fonamentalment les persones treballadores del centre. Aquesta zona ha de ser prou àmplia per a poder-se **posar i treure l'equipament de protecció individual (EPI)** i per poder deixar-hi el següent **material**:

1. Material d'**EPI net** (bates, guants, mascaretes, ulleres i/o pantalles) per poder-se **vestir abans de creuar a la zona bruta**.
2. Material de **neteja** (aigua, lleixiu, fluids hidroalcohòlics, etc.) per al **desvestit d'EPI al sortir de la zona bruta**.
3. **Cubells amb aigua i lleixiu** per al material contaminat que hagi de tornar a la zona neta.
4. **Bosses o cubells de brossa segurs** per als EPI bruts i/o material contaminat no reutilitzable.
5. **Safates planes** que permetin la desinfecció del calçat de les persones treballadores que surten desvestides de l'EPI brut.

És important recordar que:

- Cal **posar-se l'EPI net a la zona neta** abans d'entrar a treballar a la zona bruta.
- Cal **treure's l'EPI brut a la zona bruta** abans de creuar a la zona neta, utilitzant gel hidroalcohòlic per a les mans a la zona de transició i cubells d'aigua amb lleixiu per desinfectar el calçat abans de sortir a la zona neta.
- **No s'hauria de transferir material d'ús de la zona bruta a la zona neta**, i si s'ha de fer, aquest material s'ha de rentar en cubells amb aigua i lleixiu abans de sortir.
- **La sortida de residus ha d'estar diferenciada**. Els residus de la zona neta poden seguir el circuit habitual de brossa. En canvi, els residus de la zona bruta han de seguir un circuit que no passi per la zona neta o si no es possible, s'haurà de dipositar en una segona bossa per poder passar a la zona neta.

Cal diferenciar les zones mixtes o de transició de les zones crítiques com ara la cuina, les rutes de distribució dels àpats, els circuits de bugaderia, els circuits de la brossa, les zones comunes, la farmàcia i la infermeria del propi centre. És recomanable controlar molt bé les zones crítiques del centre.

Com diferenciar les zones?

Les zones han d'estar **clarament senyalitzades** per facilitar les tasques del personal assistencial, prevenir els possibles errors humans i maximitzar el control en les zones de transició.

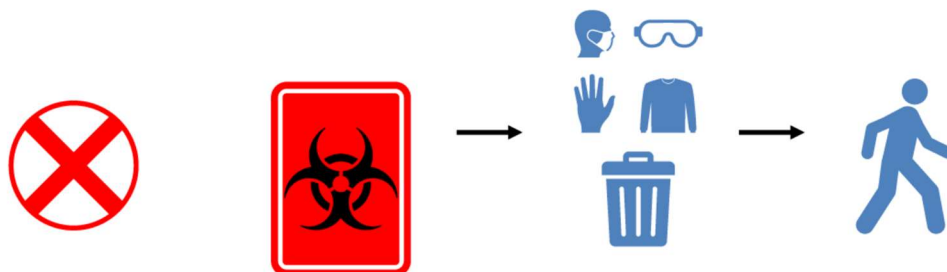
Cal posar marques visuals utilitzant els **colors verd groc i vermell per permetre o prohibir** l'entrada de les zones i per separar les zones.

A continuació es proposen tres exemples de marques per 1) senyalitzar espais, 2) sortir de la zona bruta i 3) entrar a la zona bruta

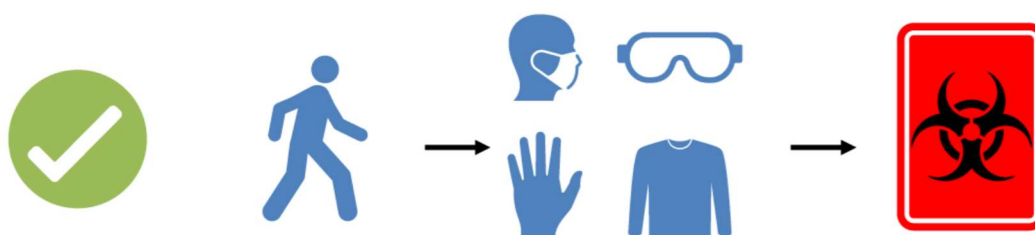
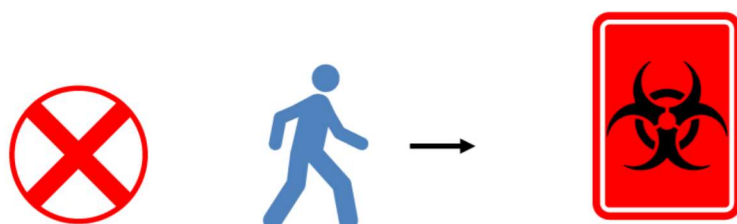
1. Per senyalitzar espais

2. Per sortir de la zona bruta

3. Per entrar a la zona bruta

NETEJA I DESINFECCIÓ

Idea clau

És recomanable que **s'intensifiquin els procediments de neteja i desinfecció habituals** que es duen a terme, incidint especialment en tots els elements i zones que poden implicar **més contacte amb les mans**. En cas de presència de persones amb sospita de malaltia per SARS-CoV-2 cal reforçar la desinfecció en aquests elements i zones.

Pautes generals

- Els desinfectants destrueixen o inactiven els microorganismes, però per tal que siguin efectius, sempre cal **netejar abans la brutícia i la matèria orgànica**.
- Per a la neteja es poden usar els **detergents tensioactius que s'utilitzen habitualment** en el local.
- Cal que els elements i utensilis usats per a fer aquestes actuacions (baietes, fregones) es **netegin i desinfectin periòdicament**.
- Cal assegurar una **bona ventilació** de tots els locals i dependències.

Zones d'actuació

Les zones, punts i objectes on cal intensificar la neteja i desinfecció són les de major risc de contacte amb les mans. Les més habituals són:

- A les **habitacions**: tauletes de nit, llits, cunyes, mobles del dormitori, poms de les portes, telèfons, comandaments a distància.
- **Lavabos**: superfícies del bany, l'inodor, aixetes, etc.
- Als **espais comuns** com sales d'estar, sales d'activitats, etc: cal posar èmfasi en els poms de porta, taules, butaques, sofàs, telèfons, comandaments a distància, interruptors i material que hi pugui haver a disposició dels usuaris.
- A la zona de **menjador col·lectiu**: cal tenir especial cura amb els plats, coberts, gots, safates, gerres, etc. La neteja de la vaixela s'ha de realitzar amb rentaplats a una temperatura com a mínim de 60°C amb els detergents habituals. Cal posar èmfasi en les taules i cadires i, en especial, la zona del respatller i altres zones per on s'agafen les cadires.
- **En general** a: portes d'accés i sortida, interruptors i timbres, manetes i poms de portes, finestres, armari, botons dels ascensors interiors i muntacàrregues, baranes i passamans, taulells, mostradors, taules, etc.
- Qualsevol altra superfície, zona o objecte de **contacte freqüent amb les mans o la boca**.

- Cal tenir especial consideració per a les **zones d'accés i sortida dels sectors d'aïllament**, com poden ser portes, escales i ascensors, entre d'altres, i a les zones accessibles per a les persones deambulants.

Tractaments

- Hi ha **diversos productes desinfectants**. En el document Neteja i desinfecció en residències geriàtriques del Departament de Salut <https://bit.ly/desinfeccio-residencies> es proporciona informació sobre les condicions que han de complir els productes, la forma d'aplicació, així com les mesures de seguretat que s'han de seguir.
- Es pot utilitzar **lleixiu** per a desinfectar en una dilució 1:50 d'un lleixiu al 5% (correspon a 1 tap per ½ litre d'aigua d'un lleixiu comú sense sabó). S'ha de preparar diàriament i s'ha de deixar actuar durant uns minuts.
- El **vapor d'aigua a temperatura elevada** pot ser útil i eficaç per algunes superfícies i articles com les tapisseries i els matalassos.
- Els productes, tècniques i actuacions concretes a realitzar les ha de determinar la **persona responsable**, que pot ser del propi establiment o d'una empresa o entitat externa.

Zones amb persones amb COVID-19

- Cal netejar i desinfectar, **com a mínim dos vegades al dia**, les superfícies que es toquen amb més freqüència (tauletes de nit, somiers, mobles del dormitori, etc.) i les superfícies del bany i l'inodor.
- Les habitacions han de tenir una **ventilació adequada directa al carrer**. Es recomana ventilar un mínim de **10 minuts, 3 cops al dia**.
- Han de disposar d'un **bany per a ús exclusiu** o, en el seu defecte, s'ha de desinfectar després de cada ús. Es recomana tancar la tapa abans de la descàrrega de l'aigua de la cisterna.

Aquest apartat està basat en el document Neteja i desinfecció en residències geriàtriques del Departament de Salut <https://bit.ly/desinfeccio-residencies>

NETEJA I DESINFECCIÓ DE VAIXELLA, ROBA I UTILLATGE

Idees Clau

Roba de llit, tovalloles, etc. de les persones malaltes

- No cal fer un tractament especial.
- Es col·loca **en una bossa** fins que es renti.
- Cal **evitar sacsejar la roba** abans de rentar-la.
- Es neteja amb **detergents habituals a 60-90°C**.
- Cal deixar que **s'eixugui completament**.
- Les **tovalloles** s'han de canviar periòdicament sempre que estiguin humides.

Coberts, plats, gots i altres estris reutilitzables

- Preferentment es renten al **rentaplats** o bé es renten amb aigua calenta i sabó.

Utiltatge: termòmetres, pulsioxímetres, fonendoscopis, membranes, monitors, etc.

- És d'extrema importància la neteja amb el **producte adequat**.
- L'ús de material i elements de suport en zones de COVID +, és d'**ús exclusiu per aquestes zones**.
- Es recomana l'ús de **tovalloletes de desinfecció** durant 60 segons (derivats d'amonis quaternaris). En cas de no disposar-ne, se'n realitzarà el rentat amb aigua i sabó o amb gasa impregnada en alcohol de 70° durant 2- 10 minuts i es deixarà assecar bé.

Es recomana que **la roba de treball de les persones treballadores NO es porti al domicili** sinó que es renti en el mateix centre que es renta la resta de la roba de la residència (en la pròpia bugaderia o el centre extern que se n'ocupa).

NETEJA I DESINFECCIÓ DE CONCENTRADORS D'OXÍGEN

Els procediments de neteja i desinfecció haurien d'efectuar-se respectant les recomanacions del fabricant i les pràctiques clíniques habituals.

Idees Clau

- Es recomana netejar els filtres **dos cops a la setmana** amb detergent habitual i esbandir-los amb aigua neta, assecar-los i tornar-los a col·locar. El filtre es pot **reutilitzar pel mateix usuari** després de cada neteja.
- S'ha de **canviar si presenta deteriorament** visible utilitzant filtres de recanvi.
- **Sempre s'ha de canviar el filtre si es canvia d'usuari.**
- L'exterior del concentrador s'ha de netejar seguint les instruccions del fabricant, desconnectant l'aparell del corrent elèctric i amb els detergents que s'utilitzen per netejar les superfícies dels altres aparells del centre.
- Les **ulleres nasals es poden reutilitzar només pel mateix usuari**, netejant-les amb una solució d'hipoclorit de sodi al 5% amb aigua a raó de 1:100 a 1.10.
- Si s'usen **humidificadors**, s'han d'omplir tots els dies amb aigua neta. Quan es canvia d'usuari cal deixar remullar l'humidificador en una solució diluïda d'hipoclorit de sodi durant 15 minuts.

Document de referencia

Organización Mundial de la Salud. (2016). Especificaciones técnicas de los concentradores de oxígeno. <https://bit.ly/2VsSBfw>

GESTIÓ DE RESIDUS

Idees Clau

Residus COVID-19

Material d'un sol us utilitzat per la persona malalta (mocadors, mascareta), material de rebuig professional (excepte ulleres i mascareta) i qualsevol altre residu:

- Posar-ho en una doble bossa simple de plàstic de tipus domèstic (tancada amb cinta aïllant o brida). Es recomana que siguin bosses resistents.
- La primera bossa ha d'estar a dins l'habitació en un cubell d'escombraries que preferiblement ha de tenir tapa i pedal d'obertura.
- S'ha de posar **tot junt, sense fer cap separació** segons els tipus de residu.
- La doble bossa s'ha de dipositar en un **contenidor de gran volum de residus urbans** (contenidor de la fracció rebuig).
- Es pot encarregar de la gestió la mateixa empresa de residus habitual de l'establiment, l'ajuntament, empreses municipals, empreses autoritzades de gestió de residus urbans o gestors de residus sanitaris.
- Després del contacte amb els residus sempre s'ha de fer una **higiene de mans**.

Material tallant i punxant

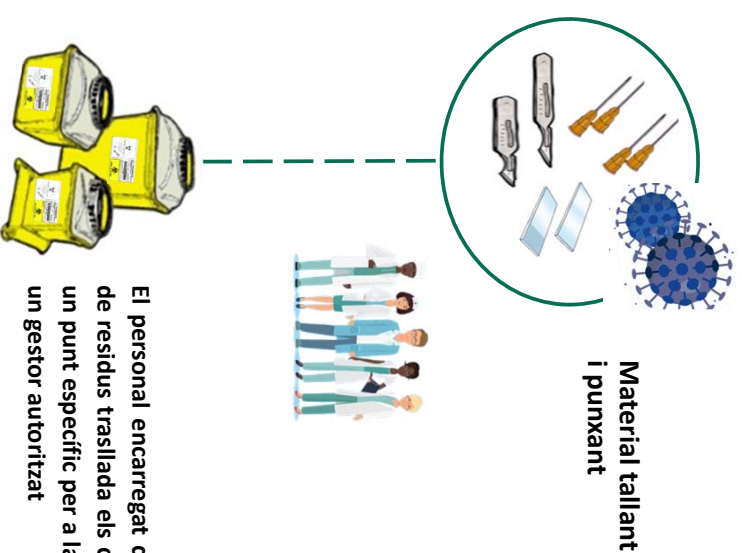
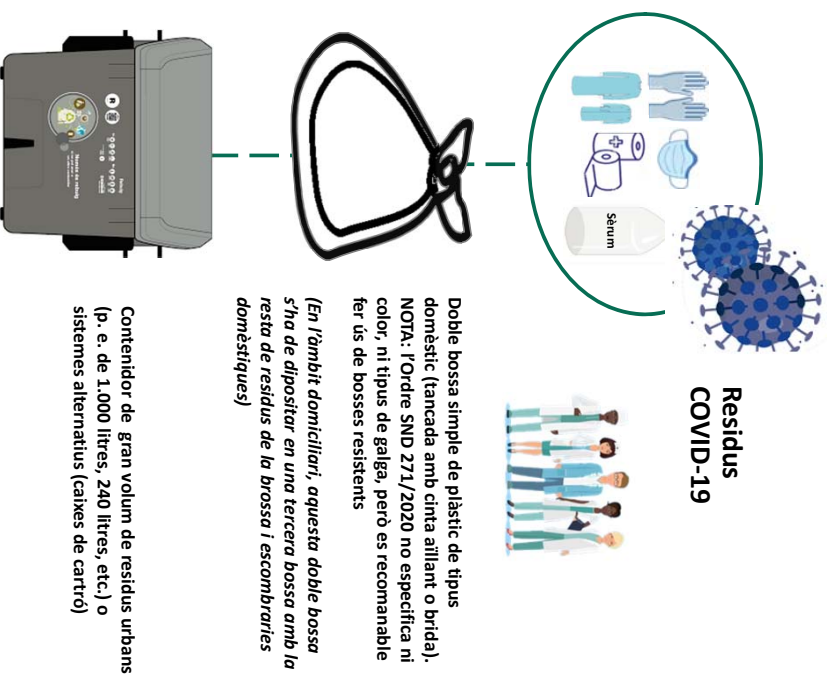
Material com agulles, fulles de bisturí, etc.:

- S'ha de dipositar en els **contenidors específics** per a material punxant.
- Es tracta d'un **residu sanitari del grup III**.
- El personal encarregat de la retirada de residus ha de traslladar els contenidors a un punt específic per a la retirada per un **gestor autoritzat**.

Gestió de residus de COVID-19 segons el Decret llei 7/2020 i l'Ordre SND 271/2020

CAS - B

Residències, hotels hospitalitzats i pavellons municipals hospitalitzats (sense UCI), etc.

Opcions habilitades per a la retirada com a "RESIDU FRACCIÓ REBUG, o ASSIMILABLE A DOMÈSTIC": es pot encarregar de la gestió la mateixa empresa de residus habitual de l'establiment, l'ajuntament, empreses municipals, empreses autoritzades de gestió de residus urbans o gestors de residus sanitaris. Tractament final en incineradors RSU (preferentment) o abocadors

Opcions habilitades per a la retirada com a "RESIDU SANITARI": aquests residus només els pot retirar el gestor autoritzat en residus sanitaris del GIII

Generalitat
de Catalunya

/Salut

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona

Connectem
f **t** **y** **i** **n**

www.aspb.cat